

**ЄДИНА НАДІЯ НА УСПІХ ТА
ПОЗИТИВНІ ЗМІНИ –
ВЛАСНЕ ВИРОБНИЦТВО**

Передумови для рішучих змін у системі суспільного мовлення України

Короткий аналіз ситуації в аудіовізуальному просторі України станом на березень 2021 року

Продовжується поступова стагнація у діяльності комерційних мовників. Великою мірою це пов'язано із зменшенням неконтрольованого, перш за все готівкового, фінансування діяльності комерційних конкурентів НСТУ власниками-олігархами. Фінансування життєдіяльності комерційних мовників все більше потрапляє під детальний контроль відповідних державних органів та під пильну увагу суспільства. Все це відбувається на тлі серйозного падіння рекламного ринку в Україні.

Діяльність комерційних конкурентів (перш за все у сфері ТБ) залишається вкрай збитковою.

Комерційні конкуренти НСТУ докладають величезних зусиль для продовження належного фінансування складних постановочних телевізійних проектів – розважальних та музичних шоу-проектів, великих політичних ток-шоу. Власники мовників вдаються до різних, іноді панічних кроків: від масових звільнень штатних співробітників до спроб технічного переоснащення, від спроб продажу медійного ресурсу до фактичної передачі каналів в управління ворогу. Творчість «в оренду» обходиться комерційним мовникам значно дорожче за створення власного якісного сучасного професійного телевізійного продукту. Створені «на стороні» приватні виробники аудіовізуального продукту не здатні забезпечити привабливу рентабельність свого існування перш за все через відсутність власного професійного технічного та технологічного обладнання та студійних приміщень. Але власні студійні комплекси комерційних конкурентів НСТУ, здебільшого, пристосовані для виходу новин.

Для порятунку комерційних мовників олігархічні власники застосовують перевірений роками метод- поступово повертається в аудіовізуальний простір нашої держави неконтрольований потік російськомовних серіалів з відповідними проросійськими стереотипами та стандартами – «обкатані» типи характерів головних героїв, «незрозумілі» номери на автомашинах, правоохоронці без відповідних знаків приналежності, «абстрактні» місця подій, російські актори і т.п. і т.д. Кумедний апофеоз – «затирання» електронною графікою силуету вечірньої телевізійної вежі на Сирці у Києві і «домальований силует» невідомої телевежі на тлі вечірнього Києва у «відбивках» чергового гібридного російськомовного бойовичка...

Аналіз ситуації в НСТУ з 2018 по 2021 роки

Найбільшою катастрофою за всі часи існування професійного національного українського телебачення (нагадаю: професійне регулярне телевізійне мовлення в Україні розпочато у лютому 1939 року) стало тотальне знищення тимчасовим керівництвом суспільного мовника протягом 2018-2019 років спеціалізованих апаратно-студійних комплексів НСТУ, обладнаних професійною телевізійною апаратурою та пристроями. Знищено все: унікальні камери, пульти, тракти, світлові прилади та пристрої – потужні телевізійні студії припинили своє існування. Залишилися голі стіни... Телевізійний комплекс, розрахований на виробництво 96 годин телебачення на добу, завмер у гробовій тиші...Окремої уваги заслуговує той факт, що все це робилося під час багатомільярдної навали на українського глядача в аудіовізуальній сфері пропаганди країни-агресора- під час війни!

Знищення технічного базису телевізійного виробництва призвело до практично повного припинення створення основних для мовника загальнонаціонального масштабу телевізійних проектів – складних постановочних ТБ програм. З ефіру зникли унікальні телевізійні українські формати- спроба заміни їх на «ерзац-продукт» отримала нульову увагу від глядачів...

Звільнено професіоналів... Не відбулося логічної зміни поколінь та передачі безцінного досвіду телевізійного виробництва !

Найпотужніший телевізійний канал нашої держави, який існує за кошти платників податків, був штучно позбавлений основних конкурентних переваг над комерційними олігархічними мовниками – здатність створювати тисячі годин якісних українських телевізійних програм на власних потужностях. Саме такий спосіб створення телевізійного продукту є безальтернативно найдешевшим. Із втратою професійних апаратно-студійних комплексів НСТУ втратило і ще одну конкурентну перевагу – можливість виходити із низкою програм у живий етер.

Однозначний регіт професіоналів та здивування у громадськості викликали ганебні факти передачі тимчасовим керівництвом НСТУ видовищного телевізійного продукту, створеного найкращими ТБ-командами світу, прямим комерційним конкурентам. Такі програми НСТУ отримує завдяки членству в Європейській спілці мовників. Йдеться про появу в ефірі комерційних мовників трансляцій ігор ЧС з футболу та євровізійних проектів. Тимчасове керівництво НСТУ виявилось абсолютно не здатним організувати роботу по ефективному використанню наданих можливостей та створенню багатогодинних високоякісних ТБ-програм. Також організація показу таких програм без участі та контролю НСТУ призвела до гучних антиукраїнських провокацій та фактичному рятуванню проросійського мовника від інтелектуального та комерційного банкрутства. Суспільному мовнику було нанесено непоправну комерційну і, що більш вагомо, іміджеву шкоду.

Суспільство, яке з 2014 року чекало, широко і багатослівно анонсованого якісного стрибка у загальнонаціональному ТБ-етері, із створенням НСТУ отримало лавиноподібне падіння якості, інтелекту, професіоналізму. Поодинокі спроби налагодити хоч якесь виробництво телепродукту призвело до катастрофічних витрат на зйомки та наступну підготовку програм до етеру: сотні годин відеозапису замість годин, сотні годин монтажного часу замість годин, години готового продукту замість сотень годин. Випхані у загальнонаціональний етер малопрофесійними, нашвидкоруч зібраними, дилетантами телевізійні проекти виявилися продуктом, місце якого на дрібному кабельному каналчику ринку Барабашово. Такого роду «контент» практично поховав ті незначні спроби створення цікавих телевізійних програм, які все ж таки були здійснені, і зробив їх помітними лише для роздутого штату «піарників» НСТУ!

Замість професійного українського загальнонаціонального телеканалу громада за власні мільярди гривень отримала катастрофічно провальну забавку під двомовною назвою «ЮЕЙДВІКРАПКИПЕРШИЙ». Канал втратив чітке і зрозуміле українське обличчя та потужний статус загальнонаціонального. Складається враження, що слова «український» і «національний» вимовити комусь в етері та у стінах НСТУ дуже важко. Вечірній прайм-тайм замість соціально важливих програм наповнився сотнями годин «контенту» сторонніх виробників про щлюбні ігри африканських носорогів та вагомі проблеми шимпанзе і орангутанів. Загальнонаціональний етер найпотужнішого мовника держави штучно перетворили на місце для показу програм маленького сегментованого кабельного мовника. Від так- сталося зрозуміле і очікуване: дві третини українського люду станом на березень 2021 року НЕ ЗНАЮТЬ про існування ТАКОГО суспільного мовлення в Україні. Чи не тому тимчасове керівництво НСТУ останнім часом панічно намагалося змінити «вдало» обраний логотип суспільного мовника? Але служники олігархів зовсім не поспішають допомагати реанімувати загнане на відлюддя суспільне мовлення.

Не менш нищівні зміни сталися і з мовниками в областях. Був обраний шлях, який докорінно відрізняється від проголошених в державі реформ у сфері місцевого самоврядування – ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ! Замість цього була втілена концепція організації мовлення на місцях часів «побудови комунізму в одній окремо взятій країні» - саме в 50-60-і роки минулого століття в Україні існувала система жорстко централізованої організації мовлення в областях. «Експерти», «хвахівці» та «представники медіаспільноти» заштовхали професіоналів в областях в давно забуту багнюку... До слова - під час обговорення подібної концепції і представники з місць і професіонали були проти подібних печерних проєктів. До думок громади не дослухалися... Мовлення на місцях обвалено і загнано в глухий кут! На знак протесту проти подібних концепцій, а також на знак протесту проти згортання власного виробництва в областях Голова Редакційної ради НСТУ пішла на мужній і чесний крок- подала заяву про

звільнення. Але такого роду надзвичайна подія не привернула уваги, хоча Редакційна рада НСТУ позиціонувалася як чи не головний колегіальний орган в діяльності НСТУ!

В свою чергу-не можуть не заслуговувати на увагу певні зусилля НСТУ, спрямовані на організацію допоміжних інформаційних віртуальних ресурсів. Робота в цьому напрямі потребує уважного аналізу та подальшого просування.

Більш менш стабільною виявилася ситуація в роботі радійного сектору НСТУ- отримані додаткові ліцензії на право мовлення, поступово проводиться технічне переоснащення. Єдиний аспект діяльності радіомовників, який викликає певні застереження-засміченість ефіру нештатними ведучими.

Основні шляхи подолання штучної кризи та мета перебудови мовлення

НСТУ проводить активну діяльність щодо правдивого та повного інформування українського суспільства про справжні реалії діяльності суспільного мовника.

Нове керівництво АТ НСТУ терміново і рішуче знищує систему обслуговування прямих комерційних конкурентів, яка була створена і культивувалася топ-менеджерами протягом багатьох років.

Вся діяльність НТКУ переводиться на законні та зрозумілі всім суб'єктам підприємницької діяльності в аудіовізуальній сфері засади.

Основою творчої роботи АТ НСТУ стає власне виробництво українського високопрофесійного аудіовізуального продукту різного ступеня складності.

Високоєфективна робота суспільного мовника базується на розумінні того, що штатні співробітники АТ НСТУ в змозі виготовити самостійно і без залучення посередників та комерційних конкурентів аудіовізуальний продукт будь-якого жанру та різного ступеня складності.

Так звані «конкурси» на створення аудіовізуальних проектів НСТУ проводить лише в тому разі, якщо власне виробництво не може забезпечити виробництво потрібних програм - для прикладу: багатомісячне телеспостереження за життям українських ведмедиків у Карпатах.

В АТ НСТУ на користь таких підходів корегується штатний розклад та створюються відповідні служби.

Проводиться швидка та довгоочікувана професіоналами та суспільством зміна логотипів НСТУ: перший загальноукраїнський телевізійний канал мовлення отримує логотип «Перший. Українське суспільне мовлення», каналам в областях рішуче повертаються знайомі назви з додаванням визначення «українське суспільне мовлення», аналогічні зміни відбуваються, в разі потреби, і на радіо.

Проводиться додатковий аналіз та рішуча корекція в діяльності обласних мовників – уточнюється концепція регіонального мовлення з метою розширення можливостей та повноважень аудіовізуальних виробників на місцях.

У створенні аудіовізуального продукту, як на національних каналах мовлення так і на місцях, рішуче започатковується перехід до найдешевшої форми виробництва- «живого ефіру».

Також нагальним є і завдання рішучого оновлення приміщень теле та радіомовників як у Києві так і на місцях – тому очевидним є потреба рішучого збільшення фінансування капітального відновлення та будівництва.

Потребує кардинального та швидкого вирішення і проблема добудови концертної студії в телекомплексі на Сирці в Києві. Це дасть змогу проведення не менше ніж 50-60 масштабних фінансово привабливих концертних подій на рік та створення декількох сотень годин оригінального аудіовізуального продукту. Для реалізації проектів в сфері концертно-гастрольної діяльності в системі АТ НСТУ оперативно створюється окремий підрозділ, який буде займатися організацією та проведенням видовищних подій із залученням творчих колективів, які працюють у складі компанії.

Необхідна для реалізації даної програми структура АТ НСТУ та принципи кадрової політики

Для вирішення завдань щодо ефективної діяльності АТ НСТУ пропонується наступна структура діяльності компанії.

Керівництво компанії складається із Голови Правління та членів Правління, які відповідатимуть за свої напрями роботи:

- фінансова організація діяльності АТ НСТУ;
- організація роботи національних каналів радіомовлення;
- організація роботи філій АТ НСТУ;
- організація виробництва телевізійного аудіовізуального продукту;
- організація фільмового виробництва (як на базі телекомпанії так і на базі «Укртелефільму»)
- технологічна та технічна діяльність та переоснащення

В основі штатного розкладу АТ НСТУ буде покладено діяльність на принципах «продюсерської» моделі виробництва аудіовізуального продукту. Для повноти реалізації пропонованих змін створюється потужний дорадчий орган – Рада продюсерів суспільного мовлення.

Поступово проводяться зміни, спрямовані на оптимізацію підрозділів, які не зайняті у виробництві аудіовізуального та творчого продукту.

НСТУ здійснює рішучий перехід від обслуговування іміджевих та фінансових потреб окремо взятих ФОПів на ролях «ведучих» до забезпечення роботою власних співробітників і формування пулу власних «упізнаваних облич».

Активно формуються підрозділи необхідні для переходу на новітні технологічні та технічні процеси.

**Перший наказ на посаді керівника НСТУ
«Корпоративні кольори НСТУ- синій та жовтий»**

**Перша і вкрай важлива комунікація із Наглядовою Радою
НСТУ**

– багатогодинна комплексна екскурсія для членів Наглядової ради приміщеннями апаратно-студійних комплексів НСТУ з метою ознайомлення із справжніми можливостями суспільного мовлення

Зміни увизначенні місії суспільного мовника

Додається: забезпечення власного виробництва конкурентоздатного українського аудіовізуального продукту

Терміни реалізації програми

**Короткострокова перспектива на 1-2 роки
(до 1 січня 2023 року)**

- термінове поліпшення морального клімату та створення творчої атмосфери в колективах АТ НСТУ;
- налагодження ефективної системи інформування колективів про плани та перспективи діяльності АТ НСТУ;
- затвердження гнучких та ефективних штатних розкладів, базованих на переході до «продюсерської» системи виробництва аудіовізуального продукту;
- оптимізація та покращення умов праці співробітників АТ НСТУ;
- проведення технічного та фінансового аудиту можливостей виробництва в АТ НСТУ;
- розроблення та затвердження реалістичних планів технічного та технологічного переоснащення мовників АТ НСТУ для подальшого поглиблення можливостей розповсюдження аудіовізуального продукту та іншого продукту, створеного співробітниками АТ НСТУ, засобами нових медій;
- вироблення та затвердження основних вимог та принципів формування програмної сітки загальнонаціональних та місцевих мовників;
- стабілізація оптимальних обсягів виробництва програм власного виробництва та поступовий перехід до нарощення виробництва;
- термінова оптимізація стосунків мовників ПАТ НСТУ з системою комерційного рейтинговимірювання та підвищення ефективності власних підрозділів з продажу реклами;
- виведення на нормальний робочий ритм діяльності телеканалу «Культура» (виділення та ремонт приміщень, технічних засобів та студій, оптимізація творчого колективу);

- активний перехід на створення аудіовізуального продукту найдешевшим способом- вихід програм в «живий» ефір;
- організація активної співпраці АТ НСТУ та студії «Укртелефільм» та розроблення і затвердження плану відновлення власного фільмовиробництва;
- вироблення елементів фірмового стилю загальнонаціональних мовників та мовників на місцях, активна пропаганда такого стилю та забезпечення знімальних груп комплектами відповідного одягу та аксесуарів (написи на авто, наліпки, футболки тощо);
- термінове придбання автомобілів для поліпшення пересування знімальних груп АТ НСТУ (не менше ніж 50 штук);
- проведення аналізу та можливостей більш ефективної роботи в межах укладених довготривалих угод;
- розірвання або припинення дії угод, які не забезпечують врахування інтересів розвитку АТ НСТУ;
- уніфікація вимог до обладнання для місцевих мовників з метою оптимізації витрат;
- вироблення ефективної стратегії діяльності творчих колективів НРКУ;
- приведення в цивілізоване русло системи дотримання законодавства в сфері інтелектуальної власності та врахування інтересів мовників АТ НСТУ;
- укладення довготривалих угод на створення аудіовізуального продукту зі знаковими вітчизняними виробниками видовищ в сфері музики, театру, спорту тощо;
- оптимізація процесу укладання угод на висвітлення довготривалих подій;
- забезпечення активного виходу аудіовізуального продукту власного виробництва на закордонні ринки;
- активізація процесу створення власних українських форматів та проектів (як на ТБ так і на радіо);
- започаткування виробництва та створення творчих, аудіовізуальних і інших проектів загальнонаціонального і міжнародного значення;
- створення відповідних структур або підрозділів для проведення ефективної роботи над супутніми проектами (особливо в сфері концертно-гастрольної діяльності);
- виділення коштів на створення проектної документації для оптимальної добудови концертної студії в комплексі на вул.Ілленка 42;
- виділення коштів на розробку документації та технічних завдань щодо поліпшення та технічного переоснащення апаратно-студійних комплексів АТ НСТУ в Києві та на місцях;
- виділення коштів на розробку документації та технічних завдань щодо поліпшення та технічного переоснащення студійних комплексів студії «Укртелефільм»;
- виділення коштів на термінове поліпшення енергоефективності приміщень АТ НСТУ (особливо комплексу на вул.Ілленка 42)
- проведення термінових ремонтних та відновлюваних робіт у власних приміщеннях АТ НСТУ;
- проведення переходу обслуговування власних приміщень АТ НСТУ зовнішніми виробничими структурами;

- закладення в бюджеті на 2022 і в подальші роки коштів на оновлення основних фондів та капітальне будівництво;
- активна та наступальна робота із можновладцями щодо змін певних норм Бюджетного Кодексу для унеможливлення зменшення фінансування діяльності НСТУ;
- планова робота із народними депутатами України щодо необхідних змін у національному законодавстві для поліпшення діяльності НСТУ.

Середньострокова перспектива до 4 років (до 1 січня 2024 року)

- закінчення технічного переоснащення апаратно-студійних комплексів АТ НСТУ цифровими телевізійними технічними засобами та засобами створення видовищ (концертне та телевізійне світло, звук, спеціальні операторські системи) в Києві та на місцях;
- вихід на ритмічне виробництво телевізійних фільмів на студії «Укртелефільм» у відповідності до затверджених планів;
- закінчення будівництва концертної студії в комплексі на вул.Ілленка 42;
- нарощення обсягів програм власного виробництва;
- розроблення пропозицій щодо створення на основі продуктів власного виробництва та купівлі програм інших виробників нішевих національних цифрових супутникових ТБ-каналів (музика, канал для юнацтва);
- завершення переходу до розміщення власного аудіовізуального продукту на різних віртуальних платформах;
- розроблення пропозиції щодо оптимізації норм законодавства України до сучасних викликів;
- і інше.

Прикінцеві положення

Зазначимо, що підготовка даних матеріалів відбувалася із певними труднощами. Надані претендентам для ознайомлення документи не дозволяють скласти цілісну картину діяльності суспільного мовника. Також претенденти не ознайомлені із відповідними фінансовими пропозиціями, які подавалися на 2021 рік та відповідними бюджетними розписами на різні витрати – фактично весь 2021 рік доведеться працювати із «чужими» фінансовими ідеями. Особливою проблемою є і відсутність коректної інформації про можливі довгострокові угоди, укладені тимчасовим керівництвом в сфері реклами, стороннього виробництва тощо. Такого роду угоди можуть суттєво вплинути на процес рішучого переходу суспільного мовника на власне виробництво якісного українського аудіовізуального продукту.

Немає також відкритої та цілісної інформації про судові справи і спори, в які втягнуто суспільний мовник.

Також викликають занепокоєння та можуть суттєво завадити позитивним змінам запропоновані некоректні зміни до українського законодавства, за якими суспільного мовника фактично примушують перекачувати величезні бюджетні кошти в кишені олігархічних структур та передавати частину етерного часу у суборенду стороннім структурам.

Враховуючи викладене і після ознайомлення із потрібними для аналізу документами, на розгляд Наглядової Ради НСТУ будуть подані додатки та уточнення до даної програми.